

หมวด	Promotion & Prevention Excellence (ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคเป็นเลิศ)
แผนที่	๑. การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนไทยทุกกลุ่มวัย (ด้านสุขภาพ)
โครงการที่	๑. โครงการพัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพคนไทยกลุ่มสตรีและเด็กปฐมวัย
ลักษณะ	Lagging Indicator
ระดับการวัดผล	จังหวัด
ชื่อตัวชี้วัดเชิงปริมาณ	๒. ร้อยละของเด็กอายุ ๐-๕ ปี สูงดีสมส่วน และส่วนสูงเฉลี่ยที่อายุ ๕ ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประเมินตัวชี้วัด ร้อยละของเด็กอายุ ๐-๕ ปี สูงดีสมส่วน)
คำนิยาม	<p>เด็กอายุ ๐ - ๕ ปี หมายถึงเด็กแรกเกิด จนถึงอายุ ๕ ปี ๑๑ เดือน ๒๙ วัน</p> <p>สูงดี หมายถึง เด็กที่มีความยาวหรือส่วนสูงอยู่ในระดับสูงตามเกณฑ์ขึ้นไป (สูงตามเกณฑ์ ค่อนข้างสูง หรือ สูง) เมื่อเทียบกับกราฟการเจริญเติบโตความยาว/ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ กรมอนามัย ชุดใหม่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ (ขององค์การอนามัยโลก) โดยมีความมากกว่าหรือเท่ากับ -๑.๕ SDของความยาว/ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ</p> <p>สมส่วน หมายถึง เด็กที่มีน้ำหนักอยู่ในระดับสมส่วน เมื่อเทียบกับกราฟการเจริญเติบโตน้ำหนักตามเกณฑ์ความยาว/ส่วนสูง กรมอนามัย ชุดใหม่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ (ขององค์การอนามัยโลก) โดยมีค่าอยู่ในช่วง +๑.๕ SD ถึง -๑.๕ SD ของน้ำหนักตามเกณฑ์ความยาว/ส่วนสูง</p> <p>สูงดีสมส่วน หมายถึง เด็กที่มีความยาวหรือส่วนสูงอยู่ในระดับสูงตามเกณฑ์ขึ้นไปและมีน้ำหนักอยู่ในระดับสมส่วน (ในคนเดียวกัน)</p> <p>ส่วนสูงเฉลี่ยที่อายุ ๕ ปี หมายถึง ค่าเฉลี่ยของส่วนสูงในเด็กชาย และเด็กหญิงที่อายุ ๕ ปีเต็ม ถึง ๕ ปี ๑๑ เดือน ๒๙ วัน</p> <p>๒,๕๐๐ วันแรกของชีวิตหมายถึง ตั้งแต่เริ่มปฏิสนธิในครรภ์มารดา จนถึงอายุ ๕ ปี</p> <p>โภชนาการ ๒,๕๐๐ วันแรกของชีวิต หมายถึง อาหารหญิงตั้งครรภ์ อาหารหญิงให้นมบุตร นมแม่ และอาหารเด็กอายุ ๖ เดือน - ๕ ปี รวมทั้งการเสริมสารอาหารที่สำคัญในรูปของยา ได้แก่ ธาตุเหล็ก ไอโอดีน และกรดโฟลิกสำหรับหญิงตั้งครรภ์และหญิงหลังคลอดที่ให้นมแม่ ๖ เดือน ยาน้ำเสริมธาตุเหล็กสำหรับเด็กอายุ ๖ เดือน ถึง ๕ ปี</p> <p>ตำบลส่งเสริมเด็กอายุ๐-๕ ปี สูงดีสมส่วน ฟันไม่ผุ พัฒนาการสมวัย หมายถึง ตำบลที่มีการดำเนินงานดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) <u>ประเมินตนเองตามแบบประเมินตำบลส่งเสริมเด็กอายุ ๐-๕ ปี สูงดีสมส่วน ฟันไม่ผุ พัฒนาการสมวัย</u> ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญด้านโภชนาการ ทันตสุขภาพ กิจกรรมทางกาย การนอน สุขภาพโภชนาการและน้ำ และอนามัยสิ่งแวดล้อม ใน ๕ setting ได้แก่ สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ ชุมชน อปท. ศูนย์เด็กเล็ก และครอบครัว เพื่อส่งเสริมให้เด็กอายุ ๐-๕ ปี สูงดีสมส่วน ฟันไม่ผุ พัฒนาการสมวัย ๒) <u>จัดทำแผนพัฒนา/ปรับปรุงการดำเนินงาน</u>โภชนาการ ทันตสุขภาพ กิจกรรมทางการ และการนอนสุขภาพโภชนาการและน้ำ และอนามัยสิ่งแวดล้อม ๓) <u>มีการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้</u>รายละเอียดในหนังสือแนวทางการดำเนินงาน ตำบลส่งเสริมเด็กอายุ ๐-๕ ปี สูงดีสมส่วน ฟันไม่ผุ พัฒนาการสมวัยและแนวทางการดำเนินงาน จัดบริการส่งเสริมสุขภาพอนามัยสตรีและเด็กปฐมวัยด้านโภชนาการและสุขภาพช่องปากในเครือข่ายบริการปฐมภูมิ (Primary Care Cluster: PCC)
เป้าหมาย	ร้อยละ ๕๑

วัตถุประสงค์	๑. เพื่อส่งเสริมให้เด็กเจริญเติบโตเต็มศักยภาพ (Full Potential Growth) ๒. เพื่อให้บรรลุเป้าหมายโลก ได้แก่ Global Nutrition Targets, SDG และ The Zero Hunger Challenge ๓. เพื่อให้เด็กมีระดับเชาวน์ปัญญาดี ๔. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานในวัยผู้ใหญ่ ๕. เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันโรค สุขภาพแข็งแรง ๖. เพื่อลดความเสี่ยงต่อการเกิดภาวะอ้วนและโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในวัยทำงานและผู้สูงอายุ			
ประชากรกลุ่มเป้าหมาย	หญิงตั้งครรภ์และเด็กอายุ ๐-๕ ปี			
แหล่งข้อมูล	สถานบริการสาธารณสุขทุกแห่ง (คลินิกเด็กดี) หมู่บ้าน ศูนย์เด็กเล็ก			
รายการข้อมูล ๑	A๑ = จำนวนเด็กอายุ ๐-๕ ปี สูงดีสมส่วน A๒ = ผลรวมของส่วนสูงของประชากรชายอายุ ๕ ปีที่ได้รับการวัดส่วนสูง A๓ = ผลรวมของส่วนสูงของประชากรหญิงอายุ ๕ ปีที่ได้รับการวัดส่วนสูง			
รายการข้อมูล ๒	B๑ = จำนวนเด็กอายุ ๐-๕ ปี ที่ชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงทั้งหมด B๒ = จำนวนประชากรชายอายุ ๕ ปีที่ได้รับการวัดส่วนสูงทั้งหมด B๓ = จำนวนประชากรหญิงอายุ ๕ ปีที่ได้รับการวัดส่วนสูงทั้งหมด			
สูตรคำนวณตัวชี้วัด	ร้อยละของเด็กอายุ ๐-๕ ปี สูงดีสมส่วน $= \frac{(A๑ \times 100)}{B1}$ ส่วนสูงเฉลี่ยชายที่อายุ ๕ ปี $= \frac{A2}{B2}$ ส่วนสูงเฉลี่ยหญิงที่อายุ ๕ ปี $= \frac{A3}{B3}$			
ระยะเวลาประเมินผล	- นำข้อมูลมาวิเคราะห์ ปีละ ๔ ครั้ง คือ งวดที่ ๑ เดือนธันวาคม งวดที่ ๒ เดือนมีนาคม งวดที่ ๓ เดือนมิถุนายน งวดที่ ๔ เดือนกันยายน - สำนักรวบรวมการเจริญเติบโตเด็กอายุ ๐-๕ ปี ทุก ๑ ปี			
เกณฑ์การประเมิน :ร้อยละของเด็กอายุ ๐-๕ ปี สูงดีสมส่วน				
๕ เดือนแรก (ตุลาคม ๒๕๕๙-กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐)				
ระดับ ๑	ระดับ ๒	ระดับ ๓	ระดับ ๔	ระดับ ๕
ร้อยละ ๔๗	ร้อยละ ๔๗.๕	ร้อยละ ๔๘	ร้อยละ ๔๘.๕	ร้อยละ ๔๙
๕ เดือนหลัง (มีนาคม ๒๕๖๐-กรกฎาคม ๒๕๖๐)				
ระดับ ๑	ระดับ ๒	ระดับ ๓	ระดับ ๔	ระดับ ๕
ร้อยละ ๔๗	ร้อยละ ๔๘	ร้อยละ ๔๙	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๕๑

รอบ ๓ เดือน	รอบ ๖ เดือน	รอบ ๙ เดือน	รอบ ๑๒ เดือน
ส่วนกลาง			
<p>๑. ประกาศนโยบายเด็กปฐมวัยสูงวัยส่วน</p> <p>๒. จัดทำแนวทางการดำเนินงานตำบลส่งเสริมเด็กอายุ ๐-๕ ปี สูงวัยส่วนพัฒนาการสมวัยและแนวทางการดำเนินงานจัดบริการส่งเสริมสุขภาพอนามัยสตรีและเด็กปฐมวัยด้านโภชนาการ (อาหารแม่และเด็ก ยาเม็ดไอโอดีน ธาตุเหล็ก กรดโฟลิก ยาน้ำเสริม ธาตุเหล็ก) และสุขภาพช่องปากในเครือข่ายบริการปฐมภูมิ (Primary Care Cluster: PCC)</p> <p>๓. ประชุมเชิงปฏิบัติการดำเนินงานส่งเสริมเด็กไทยสูงวัยส่วน แก่เขตสุขภาพสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและศูนย์อนามัยตามแนวทางการดำเนินงาน</p> <p>๔. จัดทำเนื้อหาการสื่อสารความสำคัญของเด็กสูงวัยส่วนอาหารแม่และเด็ก ยาเม็ดไอโอดีน ธาตุเหล็ก กรดโฟลิก ยาน้ำเสริมธาตุเหล็ก กิจกรรมทางกาย การนอน</p> <p>๕. จัดทำ Application ฝากระวังการเจริญเติบโตของเด็กด้วยตนเอง และสื่อสารการนำไปใช้ให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย</p> <p>๖. สื่อสารข้อความสั้น (sms) โภชนาการ (อาหารแม่และเด็ก ยาเม็ดไอโอดีน ธาตุเหล็ก กรดโฟลิก ยาน้ำเสริม ธาตุเหล็ก) ให้แก่หญิงตั้งครรภ์และพ่อแม่/ผู้เลี้ยงดูเด็กที่มีลูกอายุต่ำกว่า ๖ ปี</p>	<p>๑. สื่อสารความสำคัญของเด็กสูงวัยส่วนและส่งข้อความสั้น (sms) เรื่องอาหารแม่และเด็ก ยาเม็ดไอโอดีน ธาตุเหล็ก กรดโฟลิก ยาน้ำเสริม ธาตุเหล็กให้แก่ หญิงตั้งครรภ์และพ่อแม่ผู้เลี้ยงดูเด็กอายุต่ำกว่า ๖ ปี</p>	<p>๑. สื่อสารความสำคัญของเด็กสูงวัยส่วนอาหารแม่และเด็ก ยาเม็ดไอโอดีน ธาตุเหล็ก กรดโฟลิก ยาน้ำเสริมธาตุเหล็ก กิจกรรมทางกาย การนอน และ ข้อ ความ สั้น (sms) โภชนาการ ให้แก่หญิงตั้งครรภ์ และพ่อแม่/ ผู้เลี้ยงดูเด็กที่มีลูกอายุต่ำกว่า ๖ ปี</p>	<p>๑. สื่อสารความสำคัญของเด็กสูงวัยส่วนอาหารแม่และเด็ก ยาเม็ดไอโอดีน ธาตุเหล็ก กรดโฟลิก ยาน้ำเสริม ธาตุเหล็ก กิจกรรมทางกายการนอนและ ข้อความสั้น (sms) โภชนาการ ให้แก่หญิงตั้งครรภ์และพ่อแม่/ ผู้เลี้ยงดูเด็กที่มีลูกอายุต่ำกว่า ๖ ปี</p> <p>๒. ประเมินผลการนำ Application ไปใช้</p>

เขตสุขภาพ/จังหวัด			
๑. ถ่ายทอดนโยบายเด็กอายุ ๐-๕ ปี สูงดีสมส่วน ให้แก่พื้นที่ทุกระดับ ๒. จัดทำแผนงาน/โครงการรองรับนโยบาย	ร้อยละ ๕๐ ของจังหวัดมีนโยบายเด็กอายุ ๐-๕ ปี สูงดีสมส่วน และบุคลากรสาธารณสุขทุกคนที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสตรีและเด็กรับทราบนโยบายพร้อมทั้งมีแผนงาน/โครงการพัฒนาให้เกิดตำบลส่งเสริมเด็กอายุ ๐-๕ ปี สูงดีสมส่วน ฟันไม่ผุ พัฒนาการสมวัยทุกตำบล	ร้อยละ ๘๐ ของจังหวัดมีนโยบายส่งเสริมเด็กอายุ ๐-๕ ปี สูงดีสมส่วน และบุคลากรสาธารณสุขทุกคนที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสตรีและเด็กรับทราบนโยบายพร้อมทั้งมีแผนงาน/โครงการพัฒนาให้เกิดตำบลส่งเสริมเด็กอายุ ๐-๕ ปี สูงดีสมส่วน ฟันไม่ผุ พัฒนาการสมวัยทุกตำบล	ร้อยละ ๑๐๐ ของจังหวัดมีนโยบายส่งเสริมเด็กอายุ ๐-๕ ปี สูงดีสมส่วน และบุคลากรสาธารณสุขทุกคนที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสตรีและเด็กรับทราบนโยบายพร้อมทั้งมีแผนงาน/โครงการพัฒนาให้เกิดตำบลส่งเสริมเด็กอายุ ๐-๕ ปี สูงดีสมส่วน ฟันไม่ผุ พัฒนาการสมวัยทุกตำบล
อำเภอ/ตำบล/ระบบบริการ			
	ร้อยละ ๑๐ ของกลุ่มเครือข่ายบริการปฐมภูมิ (Primary Care Cluster: PCC) จัดบริการส่งเสริมสุขภาพอนามัยสตรีและเด็กปฐมวัยด้านโภชนาการและสุขภาพช่องปาก	๑. ร้อยละ ๒๐ ของจังหวัดมีตำบลส่งเสริมเด็กอายุ ๐-๕ ปี สูงดีสมส่วน ฟันไม่ผุ พัฒนาการสมวัย ทุกอำเภออย่างน้อยอำเภอละ ๑ ตำบล ๒. ร้อยละ ๓๐ ของกลุ่มเครือข่ายบริการปฐมภูมิ (Primary Care Cluster: PCC) จัดบริการส่งเสริมสุขภาพอนามัยสตรีและเด็กปฐมวัยด้านโภชนาการและสุขภาพช่องปาก	๑. ร้อยละ ๕๐ ของจังหวัดมีตำบลส่งเสริมเด็กอายุ ๐-๕ ปี สูงดีสมส่วน ฟันไม่ผุ พัฒนาการสมวัยทุกอำเภออย่างน้อยอำเภอละ ๑ ตำบล ๒. ร้อยละ ๕๐ ของกลุ่มเครือข่ายบริการปฐมภูมิ (Primary Care Cluster: PCC) จัดบริการส่งเสริมสุขภาพอนามัยสตรีและเด็กปฐมวัยด้านโภชนาการและสุขภาพช่องปาก
วิธีการประเมินผล	- รพ.สต. และ PCU ของโรงพยาบาลนำข้อมูลน้ำหนักส่วนสูงของเด็กบันทึกในโปรแกรมหลักของสถานบริการ เช่น JHCIS, HosXP PCU เป็นต้น และส่งออกข้อมูลตามโครงสร้างมาตรฐาน ๔๓ แฟ้ม ผ่านระบบรายงาน HDC - สํารวจทุก ๑ ปี		
วิธีการประเมินผล	๑. มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมิน ๒. สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ประเมินตำบลส่งเสริมเด็กอายุ ๐-๕ ปี สูงดีสมส่วน ฟันไม่ผุ พัฒนาการสมวัย และรายงานผลพร้อมแผนการพัฒนา ส่งให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดไตรมาสที่ ๒, ๓ และ ๔ ๓. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ประเมินตำบลส่งเสริมเด็กอายุ ๐-๕ ปี สูงดีสมส่วน ฟันไม่ผุ พัฒนาการสมวัยและรายงานผลพร้อมแผนการพัฒนา ส่งให้ศูนย์อนามัยไตรมาสที่ ๒, ๓ และ ๔ ๔. ศูนย์อนามัยสุ่มประเมินตำบลส่งเสริมเด็กอายุ ๐-๕ ปี สูงดีสมส่วน ฟันไม่ผุ พัฒนาการสมวัย และรายงานผลพร้อมข้อเสนอแนะ ส่งให้ส่วนกลางไตรมาสที่ ๒, ๓ และ ๔ ๕. เปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับค่าเป้าหมาย		
เอกสารสนับสนุน	๑. หนังสือแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพด้านโภชนาการในคลินิกฝากครรภ์ ๒. หนังสือแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพด้านโภชนาการในคลินิกสุขภาพเด็กดี		

	๓. หนังสือแนวทางการดำเนินงานตำบลส่งเสริมเด็กอายุ ๐-๕ ปี สูงดีสมส่วนฟันไม่ผุ พัฒนาการสมวัยและแนวทางการดำเนินงานจัดบริการส่งเสริมสุขภาพอนามัยสตรีและเด็กปฐมวัยด้านโภชนาการและสุขภาพช่องปากในเครือข่ายบริการปฐมภูมิ (Primary Care Cluster: PCC) ๔. ชุดกิจกรรมพื้นฐานด้านโภชนาการสตรีและเด็กปฐมวัย				
รายละเอียดข้อมูลพื้นฐาน					
	Baseline data	หน่วยวัด	ผลการดำเนินงานในรอบปีงบประมาณ พ.ศ.		
			๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙
เด็กอายุ ๐-๕ ปี สูงดีสมส่วน	๔๖.๓*	ร้อยละ	-	๔๖.๓	๔๗.๔
ส่วนสูงเฉลี่ยที่อายุ ๕ ปี	ชาย =๑๑๑** หญิง=๑๐๙**	เซนติเมตร เซนติเมตร	-	-	-
*ข้อมูลรายงานจาก HDC ปี ๒๕๕๘					
**รายงานการสำรวจสุขภาพประชาชนไทย โดยการตรวจร่างกายครั้งที่ ๔ พ.ศ.๒๕๕๑-๒๕๕๒					
ผู้กำกับตัวชี้วัด	๑. นายแพทย์วชิระ เพ็งจันทร์อธิบดีกรมอนามัย โทรศัพท์ที่ทำงาน ๐๒ ๕๙๐ ๔๐๔๙ E-mail : drwachira๙๙@gmail.com ๒. แพทย์หญิงนภาพรณ วิริยะอุตสาหกุล ผู้อำนวยการสำนักโภชนาการ โทรศัพท์ที่ทำงาน ๐๒ ๕๙๐ ๔๓๒๘ E-mail : napaphan.v@anamai.mail.go.th				
ผู้ให้ข้อมูลทางวิชาการ / ผู้ประสานงานตัวชี้วัด	๑.นางณัฐวรรณ เชาวน์ลีลิตกุล นักโภชนาการชำนาญการพิเศษ ๒. นายสุพจน์ รื่นเรืองกลิ่น นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ โทรศัพท์ที่ทำงาน: ๐ ๒๕๙๐ ๔๓๒๗ โทรสาร : ๐ ๒๕๙๐ ๔๓๓๙ สำนักโภชนาการ กรมอนามัย				
หน่วยงานประมวลผล และจัดทำข้อมูล	กองแผนงาน กรมอนามัย				
ผู้รับผิดชอบการ รายงานผลการ ดำเนินงาน	๑. นายสุพจน์ รื่นเรืองกลิ่น นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ โทรศัพท์ที่ทำงาน: ๐ ๒๕๙๐ ๔๓๒๗ โทรสาร :๐ ๒๕๙๐ ๔๓๓๙ E-mail : supot.r@anamai.mail.go.th ๒. นางสาวอารียา ภูโน นักโภชนาการ โทรศัพท์ที่ทำงาน: ๐ ๒๕๙๐ ๔๓๒๗ โทรสาร :๐ ๒๕๙๐ ๔๓๓๙ E-mail :areeya.k@anamai.mail.go.th				